

at han skulde vise altfor stor Sparksomhed, kunde man jo bestemme, at der ikke maa benyttes et ringere Stof, end der tidligere har været anvendt; men at overlade Valget aldeles vilkaarligheds til Synet, kan der ikke være Anledning til, saameget mindre som det kunde bevirke, at man fulgte forskellige Principer paa forskjellige Steder, uden at der var nogen Grund tilstede derfor. Jeg skal endnu kun berøre eet Punkt, hvort det forekommer mig, at der atter stilles overbrøvede Forbringinger til Kirkefeieren. Der staaer nemlig i § 16, at naar Muren er overtrukken med Kalk, hør den efter Synets nærmere Bestemmelse enten oliemales eller hvidtes eller overstryges med en passende Kalk eller Rindfarve. Jeg troer, at det er noget stærkt at forlange, at en Kirkefeier skal lade male Kirken baade udvendig og indvendig med Olie-maling. Det er Noget, man ikke seer paa Landet, og det er aldeles ikke nødvendigt. Kirke-muren er hyppigt af en saadan Udsættelse, at det vilde være overordentlig bekosteligt. Jeg skal slutte med den samme Erklæring, hvormed jeg begyndte, at jeg anseer det for det Naturligste, at man afløser Tienden og lader Kirkerne gaae ud af de Privates Eie.

F. Nielsen: Ibet jeg villig anerkjender, at den høitærede Kirkeminister i dette Lovforslag har lagt en særdeles paastjonnelsesværdig Omhu for Kirkerne for Dagen, kan jeg dog ikke undlade ganske at understøtte, hvad der blev anført af den Taler, som nys havde Ordet. Alle de Punkter, som han fremdrog, har ogsaa jeg havt ifinde at gjøre opmærksom paa, og jeg kan nu henholde mig til, hvad han med Synet dertil har anført. Kun troer jeg ikke engang, at han kan sætte den Fortrøstning til de Ord i § 5, som han udtalte. Han fortrøstede sig nemlig til, at der stod: „Nægter Kirkefeieren at efterkomme Ministeriets Bestemmelse, afgjøres Spørgsmaalet ved Domstolene“, men nu er det aabenbart, at dersom dette Lovforslag først er blevet ophøiet til Lov, ere Domstolene ogsaa bundne til denne Lov, maae bømme efter den og kunne ikke bømme saaledes, som de vilde have bømt, dersom denne Lov ikke var; og naar den da siger, at „enhver Kirke skal være saa rummelig, at der er beqvemt Sæde til

Sognets Kirkegængere“, saa kan det ikke nytte ham at recurrere til Domstolene for at faae det underkjennt, som en given Lov udtrykkelig fastsætter. Jeg skal nu tillade mig at berøre et andet Punkt, som i særdeles høi Grad har henbraget min Opmærksomhed paa sig ved Gjennemlæsningen af dette Lovforslag. Det er, at den høitærede Minister begjærer sig tilstaaet en saa overordentlig arbitrair Myndighed. Det gaaer igjennem flere Paragrapher i Lovforslaget. Ifølge § 1 skulde Kirkeministeriet være bemyndiget til at unddrage hvilken Kirke, det vil, fra Forpligtelsen til at være underkafstet et aarligt Syn. Vel staaer der, at det skal kun være de Kirker, „hvor der findes at være truffen anden betryggende Foranstaltning til at sikke Kirkenes forsvarlige Vedligeholdelse.“ Men da Ministeriet alene vil være Dommer over, hvor dette finder Sted, indseer jeg ikke andet, end at det er givet aldeles i dens Magt at unddrage, hvilke Kirker det vil, fra at være underkafstede det aarlige Syn. En anden Sag var det, hvis det var bestemt, at der for visse meget betydelige Kirker, som Domkirkerne, skulde være et mere saghyndigt Syn end det almindelige. Det kunde da være bestemt i § 30, og den almindelige Lovregel, at et aarligt Syn skulde holdes over alle Kirker, vedblev da at staae. Lovudkastet er ikke tilfreds med at forbeholde Ministeriet Ret til at fritage hvilke Kirker, det vil, for det aarlige Syn, men i § 3 siger det, at Ministeriet skal have Ret til at tilstaae Afvigelser fra Lovens enkelte Bestemmelser. Lovet fastsætter visse Bestemmelser, og med det Samme skulde der siges, at Ministeriet skulde have Lov til at bestemme hvilke som helst Afvigelser fra disse Bestemmelser. Det kunde altsaa bestemmes visse Afvigelser for nogle Kirker, andre for andre Kirker, og hvorledes vilde da alle blive lige for Loven? Men nu har Ministeriet end ikke været tilfreds med disse to Ting, baade at kunne unddrage Kirker fra det aarlige Syn og at kunne sætte visse Bestemmelser ud af Kraft, for hvilke Kirker det vil; men det har ogsaa i §§ 28 og 31 forbeholdt sig, at naar Synet virkelig er holdt og har gjort sine Udsættelser, saa skal Ministeriet have Lov til ad administrativ Veie at underkjennde Synets Bestemmelser eller fritage for Opsyl-